GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 58. — W Poniedziałek dnia 10. Marca 1834.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 6. Marca.
J. K. M. Xiążę Fryderyk Niderlandzki przybył tu z Hagi.

Wiadomości zagraniczne.

Austrya.

Z Wiednia, dnia 22. Lutego.
— Zmarły niedawno Hrabla Buol Schauenstein, Prezes sejmu związku niemieckiego, miał zostawić znaczny majątek.
— Wojsko nasze poniosło niedawno stratę przez zgon Feldmarszałka Barona Herzogenberg, który na ostatku był Dyrektorem tutejszego instytutu kadetów. Był on rodem Francuz, i wraz z Napoleonem uczył się w szkole wojskowéj w Brienne.

Z Pragi (w Czechach), d. 19. Lutego.
Mianowany przez N. Cesarza Jmci, a przez Papieża Grzegorza XVI. potwierdzony Pragski Xiążę Arcybiskup, rzeczywisty Tajny Radzca, Prymas Królestwa Czeskiego, Hrabia Ankwicz z Pocławic, objął dn. 16. b. m. uroczyście w posiadłość kościół metropolitalny i Archidyecezyą Pragską.

Egipt.

Monitor Egyptien z d. 25. Stycznia zawiera następujący artykuł: „Rząd Egipski dowiedział się z boleścią, że wielu Polaków przez fałszywe doniesienia gazet niektórych francuzkich uwiedzionych, do Alexandryi przybyło, w celu proszenia o służbę, i że jeszcze wielu innych postanowiło z Tulonu i Marsylii puścić się do Egiptu w tymże samym zamiarze i z podobną nadzieją. Jego Dostojność istotnie nad klęskami obcych ubolewa; życzy szczerze, żeby im mógł ulgę przynieść; ale to dla niego rzeczą niepodobną; widzi się więc z przykrością do tego spowodowanym oświadczenia, że Polaków, roszczących sobie prawo do pobierania wsparcia od rządu jego i do osobistego udziału Jego Dostojności, do służby swojéj przyjąć nie jest w stanie. Zresztą w obecnéj chwili po szczęśliwém przywróceniu pokoju na Wschodzie, zgromadzanie się obcych żołnierzy, cisnących się pod chorągwie Egipskie, niema żadnego rozumnego celu. Jego Dostojność zatém musi (o czém się każdy łatwo przekona) położyć tamę gorliwości, która go wprawdzie rozczula i wielki mu przynosi zaszczyt, któréj wszelako dogodzić nie może. Martwi go to mocno, że źle zainformowane gazety Polaków nadzieją napawały, któréj urzeczywiścić nie podobna.

Wice-Król ze względu na ludzkość postanowił, aby tych Polaków, co już przybyli do Alexandryi, albo wkrótce tam jeszcze przybyć mają, jego własnym kosztem napowrót do Francyi zawieziono. Niechce on, ażeby Egipt za niegościnny kraj poczytywano, który tych, co doń przybywają, ofiarując mu swoje usługi, z nieczułością odpycha, choćby nawet z ofiary téj korzystać nie mógł."

W téjże gazecie czytamy: „Z Kahiry donoszą, że General Dembiński do dymissyi się podał i niebawem do Europy na łono rodziny swojéj wrócić postanowił. Możemy ręczyć czytelnikom naszym, że krok ten nie ma politycznych powodów, lecz że tylko jest skutkiem względów prywatnych."

T u r c y a.

Od granic Serbii, dnia 4. Lutego.

Z Stambułu odbieramy zaspokajające wiadomości. Porta gorliwie zajmuje się swemi interessami skorbowemi. Poznaje nareszcie, iż teraźniejszy zły stan skarbu krajowego niemoże trwać dłużéj, bo inaczéj bankructwo byłoby nieuchronném. Przychyla się więc do rad dobrych, i pojdzie za przykładem ucywilizowanéj Europy, to jest: zaciągnie pożyczkę. Zdaje się więc, iż Baron Rothschild przybył do Stambułu nietylko dla pieniężnych interesów greckich, lecz że chce także podjąć się pożyczki dla Porty. Ze strony francuzkiéj miano się najwięcéj przyłożyć do pokonania wstrętu Turków od podobnego kroku. Chciatoby w Paryżu dopomódz Porcie, i przywrócić jéj siłę żywotną, a za najlepszy do tego sposób poczytują uregulowania skarbowego jéj stanu. Wprawdzie, położenie Sułtana byłoby przez to znacznie polepszonem; lecz mylą się w Paryżu mniemając, iż Porta pieniędzy tylko potrzebuje. Sułtan może jeszcze rozrządzać wielkiemi skarbami; lecz wypada mu pozyskać zaufanie Muzułmanów.

N i e m c y.

Z Luxemburga, dnia 19. Lutego.

Dziennik tutejszy pisze: „Wnocy z dnia 15. na 16. b. m. oddział załogi luxemburgskiéj udał się do Bettenburga, i pojmał Pana Hanno, tymczasowego Kommissarza obwodu luxemburskiego ze strony rządu belgijskiego. Pan Hanno został zaprowadzony do twierdzy; i umieszczony w izbie oficerskiéj w warowni St. Esprit. Aresztowanie jego ma stąd pochodzić, iż Pan Hanno uporie domagał się od Burmistrzów strategicznego obwodu, aby zaciągali milicyą, co się sprzeciwia rozkazom wydanym od związku niemieckiego."

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 17. Lutego.

Sławny nasz rzeźbiarz Thordwaldsen był niedawno w niebezpieczeństwie postradania życia. Stał na najwyższém rusztowaniu dla modelowania czegoś na głowie konia kolossalnego, nad którym pracuje. Chcąc się cokolwiek cofnąć w tył, dla przypatrzenia się z oddalenia swemu przedmiotowi, upadł z rusztowania; ale padając miał przytomność umysłu i schwycił się za ucho konia umocowanego na mocnéj sztabie żelaznéj. Tum sposobem został uratowany.

Z Chambery, dnia 18. Luetgo.

(*Z Gaz. Powsz.*) — Nędzne wprawdzie było najście kraju naszego przez towarzystwo „Odmłodzone Włochy" ale haniebniejsze jeszcze złorzeczenie i obelgi miotane przed wściekający się z złości orszak bohaterski na Generała Ramorino, i odpowiedź tegoż na te pociski. Jak wiadomo, obwiniali go powstańcy o zdradę począwszy od d. 3. Lutego w którym to czasie we wsi Villagrand wsteczny ruch rozpocząć i korpus rozpuścić postanowił; i wtedy to jednemu Genewczykowi tylko zawdzięczał Romorino życie swoje, gdy wszyscy inni pozbawić go tegoż chcieli. Z Genewy udał się do Lausanny, gdzie w liście, umieszczonym w tameczném Gazecie, odpowiedział na czynione mu zarzuty dodając, że on był zdradzony. Wyżéj wspomnione towarzystwo czuło bardzo dobrze, iżby całkowicie reputacyą swoję w domu i za granicą utraciło, gdyby się z zarzutu tego oczyścić i na Ramorina zwalić go nie zdołało. Z téj przyczyny kazano wydrukować w głównéj gazecie Genewskiéj (Europa centrale) bardzo długi list datowany nibyto z Bourg (w departamencie Ain) pod dn. 13. Lutego, który w imieniu Komitetu centralnego tegoż towarzystwa Józef Mazzini, Jan Ruffini, L. A. Melegari, Karól Bianco i Jakób Antonini podpisali. Dokument ten urzędowy jest z wielu względów ważny. Naprzód znajduje się w nim zeznanie, że powstanie w Sabaudyi, a tym sposobem i w Piemoncie jakoteż w całych Włoszech już w Październiku r. z. wybuchnąć miało, ale że Ramorino, któremu „Odmłodzone Włochy" kierunek téj wyprawy powierzyły, naprzód je na Listopad, potém na d. 25. Grudnia, daléj na Styczeń, a nareszcie na d. 1. Lutego odłożył; że względem téj wyprawy odbywał kilkakrotne narady z posłannikami i pełnomocnikami Odmłodzonych Włoch w Genewie, Lugdunie i Paryżu, i że na przygotowanie téjże za swoim z Portugalii powrotem 40,000 fr. od nich otrzymał. Potém

następuje mnóstwo czczych frazesów o planie Ramorina działania zaczepnie dnia 1. Lutego w Carouge; o tém, co miał uczynić, o pałającym odwagą świętym orszaku, o tchórzostwie i bojaźni wojska sardyńskiego w St. Julien, o pozyskaném przywiązaniu tegoż jako i mieszkańców Sabaudyi do powstańców i t. d.; twierdzenia, które, jako na żadnym dowodzie nie oparte za wytrząśnięte z rękawa uważać należy. Zakończenie powyższego listu (gdzie podpisani wynurzyli swój zamiar, iż i nadal wszelkich użyją środków końcem dopięcia swego celu i obalenia istniejącego porządku), jest tego rodzaju, że zapewne wszystkie mocarstwa europejskie uwagę swoję na niego zwrócą. Wiele prócz tego znajduje się w nim napuszonych wyrazów i przechwałek, jak we wszystkich z tego samego źródła pochodzących pismach. Ale zastanowienia godną jest rzeczą, że Związek ten wciąż jeden i tenże sam objawia zamiar nieustawania w raz przedsięwziętym zamiarze wkroczenia z Francyi i Szwajcaryi do państw włoskich. Pytanie tylko, czy Sardynia i Austrya, jako dwa najbliżéj zagrożone państwa włoskie, cierpieć będą, aby na ich granicy to gniazdo szerszeni pielęgnowano?

G r e c y a.

Z Nauplii, dnia 12. Stycznia.

Wielką radość sprawiło tu przybycie okrętów z Bremy. Wkrótce spodziewamy się tu bezpośredniego związku z północnemi krajami Europy. Zniknienie Barbaresków i przekształcenie Algieru w osadę francuzką zmieniły głównie stan rzeczy na morzu Śródziemném. Neapolitańskie, papieskie i genueńskie okręty handlowe, które dotąd tylko krążyły nad brzegami, zaczęły już puszczać się do kanału la Manche, a nawet do Ameryki.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 25. Lutego.

Liczba politycznych obcych wygnańców, pobierających wsparcie pieniężne od rządu naszego w obecnéj chwili, wynosi 5518. Z pomiędzy tych jest 4270 Polaków, 955 Włochów, 288 Hiszpanów i 5 z innych krajów. Między tymi znajduje się 120 Szefów, Ministrów, Deputowanych i Generałów, 250 oficerów i urzędników wyższego stopnia, 2463 oficerów niższych, 1121 duchownych, sędziów, właścicieli dóbr, doktorów, adwokatów i akademików, 1137 żołnierzy i rzemieślników, 613 kobiet i dzieci. (Do wiadomości téj dołącza Gaz. Vossa tę uwagę, że tylko 5 wychodzców niemieckich wspomożenie pobiera od rządu; inni służą w wojsku, albo utrzymują się z prac swoich literackich.)

(*Gaz. Frankf.*) — Dzisiaj wieczorem rozprzestrzeniła się w stolicy pogłoska o groźnych zaburzeniach, przez zabiegi Legitymistów w Aix wznieconych. Obawiają się, żeby się te poruszenia w całéj południowéj Francyi nie rozpostarły, ponieważ podług wszelkiego do prawdy podobieństwa nie powstały w skutek trafunkowych powodów, lecz na pewnéj podstawie się opierają. Podobne wybuchły rozruchy także w Grenoble.

Mówią znowu dużo o dymissyi Pana Gisquet i nastąpieniu w miejsce jego Pana Viennet. Słychać, że postanowienie przez Pana Gisquet wydane względem rychłego zamykania teatrów, które sam potém cofnął, głównym jest powodem do oddalenia jego.

Generał Lafayette już znowu zupełne odzyskał zdrowie; podobno zwiedzi Izbę na przyszły poniedziałek. — Xiążę Orleański także już wyzdrowiał.

Pogłoska, jakoby Xiążę Orléans miał zaślubić Królewnę Wirtemberską jest zupełnie bezzasadną.

Projekt do prawa o odpowiedzialności Ministrów, względem którego Pan Berenger zdał sprawę na sessyi Izby Deputowanych d. 18. b. m. dzieli się według projektu rządowego na 51 artykułów, a według zmian uczynionych w nim przez kommissyą Izby do roztrząśnienia tego wyznaczoną, na 60 artykułów. Przytoczymy 7 pierwszych artykułów, jako ważniejszych. Postanowienia pochodzące od Króla, wtenczas biorą skutek, gdy są kontrasygnowane przez Ministra, który przyjmuje odpowiedzialność za nie. Kto uskutecznia postanowienie niekontrasygnowane, staje się za nie osobiście odpowiedzialnym. Odpowiedzialność Ministrów jest dwojaka, kryminalna i cywilna. Pierwsza stósuje się za zdradę, zdzierstwo i zapomnienie powinności. Minister staje się winnym zdrady, gdy danemi rozkazami, popełnionemi lub w złym zamiarze zaniechanemi czynnościami i umówionemi planami, czyni zamach na bezpieczeństwo osoby Króla, Królewéj, Następcy tronu i Regenta Królestwa, oraz na wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo kraju, na ustawę zasadniczą i zaręczone przez nią prawa, na porządek następstwa tronu, nareszcie na władzę Króla i Izb. Zdzierstwo (concussion) jest wtenczas, gdy Minister nakazuje lub dozwala pobór podatku nieupoważnionego prawem, opłaty lub rekwizycyi; gdy pośrednio lub bezpośrednio obraca skarbowe pieniądze na swój użytek; gdy przyjmuje ofiary, obietnice i dary w zamiarze popełnienia lub zaniechania czynu, niezawisłego od urzędu je-

go; gdy osobiście jest interesowanym przy kontraktach, które rząd zawiera. Minister staje się winnym zapomnienia powinności, gdy interes krajowy przez zgwałcenie lub niewykonanie praw, lub przez nad użycie władzy umyślnie nadwerężą. Odpowiedzialność cywilna ściąga się do każdego użycia funduszów krajowych, należycie nieusprawiedliwionego, nad kredyta dozwolone; do każdéj pożyczki prawnie nieupoważnionéj; do wydatku funduszów Królewskich nad ilość oznaczoną; do zaręczenia obcéj pożyczki bez upoważnienia Izby; zgoła do każdego wielkiego wykroczenia w wykonaniu praw i urządzeń, tyczących się rachunkowości i utrzymania majątku krajowego. Następne artykuły ściągają się do postępowania deputowawnych przy akcie oskarzenia, i Parów przy sędziowskim ich urzędzie; ostatnie 14 artykułów tyczą się odpowiedzialności i pociągnienia do sądu innych urzędników krajowych za występki i wykroczenia, którychby się na urzędzie dopuścili. Nadal nie będzie potrzeba wyższego upoważnienia do pociągnienia do sądu urzędnika popełniającego występek lub wykroczenie za obrębem swego urzędu i ma być wolno pociągnąć takowego urzędnika do właściwych sądów.

W Konstytucyoniscie czytamy o Hiszpanii: „Zadziwia bardzo, iż nasze Gazety ministeryalne od czasu zmienienia ministerstwa hiszpańskiego milczą o interesach półwyspu. Co tem bardziéj zwraca uwagę, że opinia publiczna w Hiszpanii, słusznie, czy niesłusznie największą przywięzuje wagę do pół urzędowych wiadomości tych gazet. Spostrzegamy także nie mniéj znaczące milczenie Gazet ministeryalnych co do Poselstwa francuzkiego w Madrycie. Nie czekając upadku Pana Zea, żądaliśmy odwołania naszego Posła, który dawał pomoc owemu niepopularnemu ministrowi. Zwróciliśmy uwagę Francyi na to, jak mało kredytu doznaje przy Dworze madryckim w chwili, gdy cała Hiszpania gotową jest użyć swéj broni przeciw wpływowi Francyi; a gdy upadek Pana Zea usprawiedliwił wszystkie nasze przepowiednie, gdy wszystkie organy prassy powstały wspólnie z nami przeciw nieszczęsnemu wyborowi; który pozbawił Francyą moralnego patronatu nad Hiszpanią, musieliśmy mniemać, iż zmiana systemu przyspieszy zmianę osób. Przez oddalenie Pana Rajneval w istocie odjętoby nowemu ministerstwu pozór do zażaleń. Pan Rajneval bowiem wszystko poswięcał dla okazania niepodobnym nowego zarządu. Lecz milczenie ministeryum niszczy te nadzieje. Nie myślą już o odwołaniu P. Rajneval; dowiadujemy się nawet, iż tenże po upadku P. Zea przyczepił się do P. Burgos, jedynego ministra, który się utrzymał, i usiluje wspólnie z nim, aby daléj postępowano na drodze doktryn byłego zarządu."

Kommissya Izby Deputowanych do roztrząśnienia projektu do prawa względem cła składa się po większéj części z członków, którzy sprzyjają wolności handlu.

O pracach Kommissyi afrykańskiéj, donosi Courrier Français co następuje: "Kommissya po dosyć długich rozprawach ustanowiła 19 milionów franków na założenie fotryfikacyi oraz na budowę domów wojskowych i cywilnych, mostów, dróg i t. d. Roboty te mają być uskutecznione w ciągu lat 5. Kommissya wnosi, aby z téj summy umieszczono 4,710,000 na budżecie roku 1834., a 5,000,000 na budżecie r. 1835. Wnosi oraz, aby rządowi i wszystkim urzędnikom cywilnym i wojskowym niewolno było kupować gruntów na terrytoryum algierskiem, oraz mieć udział do jakowéj przemysłowéj spekulacyi lub przedsiębierstwa. W budżetach na r. 1834. i 1835. nie mają być wyznaczone żadne pieniądze na uprawę rolniczą równiny Metidscha."

Burmistrz w Tulonie oznajmił tameczněj Radzie municypalnéj, iż Xiążę Orléans przybędzie w środku Maja do rzeczonego miasta. Podróż ta zdaje się mieć związek z bliską wyprawą do Konstantyny.

Z dnia 27. Lutego.

Monitor wyraża: „Niektóre gazety głoszą o zaburzeniach, ktore w Prowancyi wybuchnąć miały. Pogłoska ta błahym jest wymysłem, którą niniejszém z największą pewnością zbijamy. Wiadomości z Lugdunu i St. Etienne opiewają, że w tych dwóch miastach wszystko znowu spokojne." — W Kuryerze Lugduńskim wyczytujemy: „Postanowienie municypalne względem obcych miało najzbawienniejsze skutki: ledwo ono było wydane, gdy już 1500 osób z miasta się oddaliło; mówią, że wczoraj 50 podejrzanych indywiduów, niemających paszportów, przyaresztowano. Wreszcie nie zaszło tu nic nowego; roboty d. 23. m. b. znowu się zaczęły i tuszono sobie, że w poniedziałek wszystkie warsztaty znowu będą w ruchu.

Donoszą z Saint-Jean-Pied-de-Port z d. 19. Lut.: D. 10. m. b. Wice-Król Naway 89 jeńcom politycznym oznajmić kazał, ażeby byli w pogotowiu wyjść z miasta nazajutrz o godz. 2. zrana. O godzinie 5. byli wszyscy w drodze ku Tolozie a on razem z nimi na czele dywizyonu. Biskup zawiadomiony o odej-

ściu jeńców, między którymi było około 10 duchownych i kanonik Fernandez, wsiadłszy do pojazdu udał się za wojskiem i dogonił je w Benzo Plano, w wiosce niedaleko Pampelony. Generał Valdes nie przypuściwszy nawet Biskupa do posłuchania, kazał mu oznajmić, iż wié, czego żąda, ale teraz już nie czas. Prałat wrócił, jeńców zaś wywiozą z kraju na wyspy Filipińskie."

Z Bilbao piszą z d. 10. Lut.: W okolicach Orduny banda Karolistów pod wodzą brygadyera Quevedo i Gardiny przez oddział wojska Królewskiego napadniętą i pobitą została. Herszta Quevedo, którego ujęto z bronią w ręku, na miejscu rozstrzelano. Pierwszy pólk gwardyi przybędzie tu dzisiaj albo jutro z Witoryi. Dla téj prowincyi przeznaczono 8,000 wojska, nadchodzi ono z Granady, Sewilii i Koruny. Valdes, przybycia którego co chwila się spodziewamy, obejmie nad niém naczelne dowództwo.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 5. Lutego.

Dziennik Revista Espagnola, wychodzący pod szczególną opieką Królowéj Regentki, zawiera następujący artykuł, drukowany większemi głoskami: „Dowiadujemy się, iż rada Ministrów zajmuje się codzień ważnym interesem zwołania stanów (Cortes), interesem, który tem trudniéj utwierdzić na stałych i dobrych zasadach, iż przytem należy pogodzić dawne prawa Monarchii z odstąpieniami, jakie czas zrządził w stanie towarzyskim. Prawa i prerogatywy tronu trzeba ściśle w przyzwoitym sposobie połączyć z prawami narodu."

Portugalia.

Z Lizbony, dnia 9. Lutego.

Oto jest raport Generała Saldanhy, zdany Ministrowi wojny o potyczce pod Pernes: „Znajdując się d. 28. przy moście pod Alviella, zawiadomiony zostałem, że nieprzyjaciel, po odbytém poprzednio przez Don Miguela przeglądzie wojska, z większą częścią sił swoich posunął się na gościńcu ku Pernes. Wydałem przeto niezwłocznie rozkaz Podpułkownikowi Mirandzie, mającemu pod swém dowództwem pierwszy lekki pułk Królowéj i jeden batalion 10go pułku piechoty, aby się z Pułkownikiem Romao, który Pernes obsadził, połączył, a sam powróciłem do Torres Novas. Nieprzyjaciel podstąpił d. 29. pod Pernes i wieczorem przedsięwziął mocne rozpoznanie. Miał on 4500 ludzi różnéj broni. Wiadomo JW. Panu, iż największa trudność, jaką, chcąc zwycięstwo odnieść, usunąć musimy, jest ta, aby naszemu walecznemu wojsku podać sposobność do starcia się wzręcz z nieprzyjacielem. Około północy wyruszyłem z Torres Novas wraz z stojącém tamże wojskiem i nadedniem stanąłem w Pernes. Widząc, iż nieprzyjaciel, którego przednie straże blisko nas stały, nie śmiał nas zaczepić, rozkazałem o godzinie osméj wyruszyć na gościńcu ku Santaremowi temu oddziałowi wojska, którym bezpośrednio dowodziłem. Generałowie Caravarro i Bressaget, komenderujący wojskiem nieprzyjacielskiém, postanowili byli o godzinie 10. rannéj na nas uderzyć, i nie mało zdziwieni zostali, gdy konnica nasza ich przednie straże odcięła. Skoro się nieprzyjaciel wziął do broni, uderzył waleczny Podpułkownik Simao da Costa Pessoa na czele nieustraszonego 10go pułku jazdy na 1., 17ty i 20. pułk piechoty, które już ruch rozpoczęły i dwa czworoboki utworzyły były, i otoczył je natychmiast. Pułkownik Baltazar d'Almeida Pimental, który z jednym szwadronem ułanów dowodzonym przez Kapitana Wakefield, odciął kilka nieprzyjacielskich przednich straży na naszém lewém skrzydle, został tymczasem przez dwa razy przynajmniéj liczniejszy oddział jazdy, aniżeli wojsko jego było, zaczepiony; walka była przez czas niejaki zacięta, aż nareszcie nieprzyjaciel udał się w ucieczkę z obawy, aby nie był odcięty przez 10ty pułk wysłany przez Podpułkownika wzdłuż gościńca w celu zabronienia mu odwrotu. Kapitan Luciano Pimental, mający pod swym rozkazem pierwszą kompanią 2go batalionu strzelców, tworzącą straż przednią, został zaprowadzony przez Kapitana Guerreiro, zostającego w stopniu Majora brygady pod rozkazami Pułkownika Romao, na małe wzgórze niedaleko tego miejsca, gdzie nieprzyjaciel swe czworoboki był utworzył. Ogień téj kompanii, zwłaszcza bardzo bliski, zrządził niejakie zamieszanie w czworoboku, utworzonym przez pułk 17. Podpułkownik Possoa na czele walecznego 10. pułku jazdy i oddziału 11, dowodzonego przez Majora Trigueiros, korzystając z téj sposobności, uderzył na czworobok i rozbił go. Równocześnie prawie rzucili się ułani na drugi czworobok, który tenże sam los, co pierwszy, spotkał. Od téj chwili nic nam do czynienia nie pozostało, nieprzyjaciel bowiem spiesznie wsteczny ruch przedsięwziął; ścigaliśmy go zaś tak długo, dopóki zmuszony nie został do Santaremu powrócić. Chorągiew 1. batalionu, obiedwie chorągwie 17go pułku, 709 jeńców, między tymi 21 oficerów od wojska liniowego, mnóstwo broni i sprzętów, 10

koni z Chaveskiego pułku, i wielu zabitych nieprzyjaciel utracił. Strata nasza wynosi 3 zabitych żołnierzy, 17 rannych, między którymi 4 oficerów; 8 zabitych i 2 ranione konie. Potém następuje jeszcze pochwała pojedyńczych oficerów.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 21. Lutego.

Oto jest wyjątek z mowy, którą miał w Izbie wyższéj Lord Grej w odpowiedzi na mowę Xięcia Wellingtona: „Dalszym przedmiotem, o którym szlachetny Xiążę wzmiankę uczynił, jest wojna w Portugalii. Czuję tak dobrze, jak Xiążę, nieszczęśliwy stan rzeczy w tym kraju, ale cóż nas obchódzi Don Miguel abyśmy mieli uznawać jego przywłaszczone rządy? (Słuchajcie!) Dla czego w ciągu 3letniéj administracyi Xięcia, nieuznała Anglia Don Miguela', mimo że de facto był ówczas tak dobrze władcą Portugalii, jak kiedykolwiek później: dla czego? powtarzam jeszcze raz zapytanie. (Słuchajcie!) *Z*kąd to pochodzi, że ministerjum Xięcia, na chwilę przed usunięciem się żądało od Don Miguela dopełnienia pewnych warunków, od których uznanie jego zależeć miało? (Słuchajcie!) Czemby atoli dało się usprawiedliwić nasze postępowanie, gdybyśmy się byli sprzeciwili wyprawie Don Pedra, tego w obecnym stanie rzeczy pojąć nie mogę. Zachowaliśmy w walce téj ścisłą neutralność, nie wyzuwając żadnego stronnictwa z pomocy, jaką z kraju naszego drogą prywatną otrzymać mogły; mieliśmy zarazem prawo przymusić Hiszpanią do zachowania podobnéj neutralności. — Xiążę objawił to nader szczególne zdanie, iż gdybyśmy byli uznali Don Miguela, wstąpienie na tron Hiszpański młodéj Krolowy, byłoby teraz bez trudności zabezpieczoném; albowiem mielibyśmy prawo żądania od Don Miguela, (a zarazem siłę do wykonania tego prawa), iżby nieprzyjmował do kraju swego Don Carlosa, ale go zmusił do szukania schronienia we Włoszech; mimo, że wykonanie takiego prawa byłoby rzeczywistém wmieszaniem się do interessów wewnętrznych innych narodów. Ale nawet w razie gdyby uznanie to było mogło nastąpić, czyliżby Don Miguel i stronnictwo Apostolistów zważali na przedstawienia, jakiebyśmy im teraz względem Don Carlosa czynili? W razie nawet gdyby żądaniu naszemu zadosyć uczynili, jakieżby wypłynęły z tego korzyści, gdybyśmy byli chcieli pozostawić Don Miguelowi zgodne utrwalenie sukcessyi hiszpańskiéj? (Słuchajcie!) Przypuściwszy nawet, że Don Miguel ustalonym byłby na tronie portugalskim i żeby stronnictwo apostolskie zwyciężyło, nie mogę myśleć o możności takiego stanu rzeczy bez wystawienia sobie tém pewniejszéj wojny domowéj w Hiszpanii i klęsk, którémi kraj ten teraz jest zagrożony. — Szlachetny Xiążę zdaje się także niepochwalać postępowania naszego względem Hiszpanii. Ale jakiż jest w tym względzie stan rzeczy? Król hiszpański zmienił ustawę względem sukcessyi tronu; czyli raczéj przywrócił w téj mierze dawne prawa Królestwa. Gdy więc ministeryum angielskie ujrzało po zgonie Ferdynanda VII na tronie hiszpańskim de jure i de facto córkę jego, mniemało być powinnością swoją nadanie rządowi temu dla utrwalenia go, siły moralnéj; jakoż go Anglia natychmiest uznała. Nim jeszcze nastąpiła śmierć Króla hiszpańskiego, kazał rząd angielski, któremu chodziło o zgodne ustanowienie sukcessyi tegoż tronu, uczynić za pośrednictwem Posła hiszpańskiygo wniosek, który gdyby był przyjęty, byłby bez wątpienia doprowadził do celu pożądanego. Nie przyjęto go, i przyszło niestety, do nieszczęśliwego stanu rzeczy w Hiszpanii, o którym szlachetny Xiążę wspomina, ale który niejest bynajmniéj skutkiem postępowania naszego. Ministeryum uczyniło wszystko, co było potrzebném do zapobieżenia mu, i niemożemy bynajmniéj poczuwać się do winy, jakobyśmy byli przyczyną nieszczęśliwego stanu Hiszpanii i Portugalii. Szlachetny Xiążę oskarzył Ministrów, iż Don Pedra bezpośrednio pobudzali i wspierali, i że mu nasze okręty na Tagu i Duero będące pomocy udzielały. Rzecz ma się inaczéj. W skutku wojny domowéj w Portugalii zostali zagrożeni poddani angielscy i własność ich w kraju tym będąca. Dla zabezpieczenia ich wysłano nasze okręty do Duero i do Tagu. Rząd byłby zaniedbał obowiązku swego, gdyby im nie był użyczył opieki, jakiéj, jako poddani angielscy, domagać się mieli prawo. Zresztą zachowały okręty te najściślejszą neutralność, i dalekie były od tego, aby miały wspierać Don Pedra, mniemam przeciwnie, iż niesprawiedliwie użalano się na to, że obecność ich sprawie Don Miguela sprzyjała. (Słuchajcie)

Gazeta Standard doniosła o przybyciu d. 12. b. m. Generała Rumigny do tutejszéj stolicy; lecz dotąd nie wiemy nic pewnego w téj mierze, bo z jednéj strony inne gazety londyńskie o tém niewzmiankują, a z drugiéj, w Paryżu ciągle twierdzą, iż wspomniony Generał wyjechał na kilka dni na wieś.

Według najnowszych doniesień z Indyi powstało nieporozumienie szczególnego rodzaju między Xięciem Schiras (w Persyi) a potężnym Imamem Maskaty (w Arabii). Imam ożenił

nił się był niedawno z córką pierwszego. Po krótkim pobycie w Maskate pozwolił Imam małżonce swojéj pojechać do Bender Abbas. Ztamtąd znalazła powód udania się do Schiras, a skoro tam przybyła, wydał ją ojciec jéj po raz drugi za Jego Wysokość Abbas Khan Mirza, następcę tronu perskiego, brata zmarłego Abbas Mirza. Corka Xięcia Schiras ma (jak słychać) dawać pierwszeństwo drugiemu swemu małżonkowi. Ciekawi jesteśmy, jak się rzecz ta zakończy.

Czytamy w Gazecie Times: „Osoby, które zdają się świadome rzeczy, spodziewają się, że pomiędzy środkami, które ministeryum zamyśla przełożyć parlamentowi, będzie jeden lub kilka przygotowawczych środków do zaprowadzenia w Anglii systematu powszechnego oświecenia ludu. To dzieło, z którego zasadą obeznani są ludzie oświeceni, tak dawne i skuteczne w doświadczeniu nie tylko w wielu państwach stałego lądu, ale nawet i w północnéj części naszéj własnéj wyspy, a jeźli się urzeczywiści, tak nieocenionéj wartości dla każdéj gminy, było u nas od dosyć długiego czasu zaniedbane, lub w sposób haniebny niweczone. Ludzie pobożni i patrjotyczni poczynili prawie w każdéj okolicy Anglii wielkie fundusze w wyraźnym zamiarze oświecenia uboższéj klassy ludu; lecz je podobnie, jak inne dobroczynne fundusze, wbrew swemu przeznaczeniu na haniebne cele egoizmu i zepsucia obrócono. Sądzimy, że gdyby rapporta Kommissarzów do wyśledzenia użycia dobroczynności funduszów były starannie rozpoznane, przekonanoby się, że bez obciążenia ludu nawet ani jednym szelongiem, są dostateczne środki do wychowania wszystkich tych, których rodziny nie są w stanie onym dać nauki; lecz czyli tak jest lub nie, nie ma wątpliwości, że na tak wielkie dobrodziejstwo nie ma summy, którejby towarzystwo nie zastąpiło. Wyborny rapport Pana Cousin względem stanu publicznego wychowania w niektórych częściach Niemiec, chociaż w obcéj szacie, znalazł i tu drogę, i jak słychać, zostanie niebawem za staraniem pióra, które już wiele dzieł znamenitych cudzoziemców ze wszystkiemi powabami oddało, w naszym języku ziomkom naszym udzielone.

Wyszła tu drukowana lista wojskowa na r. 1834/5.; okazuje się z niéj, iż przy końcu zeszłego roku zmniejszono wojsko o 8148 żołnierzy, 3 oficerów i 348 koni, przez co oszczędzony wydatek wynosi 194,931 funtów szterlingów. Przydawszy do tego zmniejszenie wojska w Indyach wschodnich, oszczędza się ogolnie 299,122 funt. szterl. W roku zeszłym kosztowało wojsko 6,246;978 funt. szterl. a w roku bieżącym kosztować będzie 5,947,855 funt. szterl.

Liczba członków klubu konserwatystów codzień się powiększa; klub ten zamyśla zgromadzać się na obiad raz na tydzień dopóki obrady Parlamentu trwać będą.

Pan Waghoru otrzymał teraz od Wice-Króla Egiptu pozwolenie założenia kolei żelaznéj od Kairu do Suez. Niewątpią więc obliskiem zaprowadzeniu regularnego związku między Bombaj a Europą. Pewne towarzystwo w Falmouth dostarczać będzie statki parowe płynące aż do Malty, skąd na innych statkach odprawiać się będzie żegluga do Alexandryi; inne zaś towarzystwo posyłać będzie statki parowe z Bombaj do Suez. Wydatki wynosić będą blisko 24,000 funt. szterl.; a więcéj niż połowę funduszów już zebrano.

Na tujejszym teatrze Drurylane bywa wystawiana nowa sztuka, napisana przez Pana Scribe: "Robert et Raton", które w Paryżu czyni wielkie wrażenie z powodu zastosowania do osób znakomitych. Pierwsze nazwisko ma oznaczać Xięcia Tallejranda, a drugie Pana Laffitte. W Londynie dano téj sztuce tytuł: „the Minister and the Mercer", (Minister i handlujący jedwabiem). Przed kilku dniami był na jéj wystawieniu Hrabia Gréj w prywatnéj loży.

Rozmaite wiadomości.

Tytuł N. Cesarza Rossyjskiego, jaki teraz czytamy przed Najwyższemi Ukazami, brzmi w sposób następujący:

Z Bożéj Łaski

My Mikołaj Iszy,

Cesarz i Samowładzca wszech Rossyi, Moskiewski, Kijowski, Władimirski, Nowgorodzki, Car Kazański, Car Astrachański, Car (Król) Polski, Car Syberyjski, Car Chersonezu Tauryckiego, Pan Pskowski i Wielki Xżę Smoleński, Litewski, Wołyński, i Finlandzki, Xiążę Estlandzki, Liflandzki, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelijski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bolgarski, i in. Pan i Wielki Xiążę Nowgorodu ziemi Nizowskiéj, Czernihowski, Riazański, Polocki, Rostowski, Jarosławski, Białozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mścisławski, i całéj północnéj krainy Władzca i Pan Iwerskiéj, Kartalińskiéj, Gruzyjskiéj i Kabardyńskiéj ziemi i Ormiańskiéj prowincyi; Xiążąt Czerkaskich i Gorskich

i innych dziedziczny Pan i Władzca; Następca Norwegski, Xiążę Schleswig-Holsteinski, Stormareński, Dittmarseński i Oldenburski i t. d. i t. d.

Ze Lwowa. — Z litografii zakład. narod. im. Ossolińskich wyszły dwa walce, utworu Karola Antoniewicza, pod tytułem: Wspomnienie Mikuliczyna r. 1833, które autor poświęcił swéj siostrze, Albinie z Antoniewiczów Romaszkanowéj. Dostać można tych walców w księgarni K. Wilda i Sp. (Rozm. Lw.)

Rękopismo z roku 1677 wymienia czterdzieści twierdz i zamków, które za króla Michała Wiszniowieckiego dostały się w moc Turków. Wiele z nich pozostało teraz lichemi miasteczkami lub wsiami, jak np. Czernelica, Kołaczkowce, Gwóździec i t. d. Sniatyn był także warownią i jedną z zabranych wtedy. (Rozm. Lw.)

Z Warszawy. Niespracowany Fr. Sal. Dmochowski ogłosił tu prospekt na nowe pismo czasowe, pod tytułem: „Rozrywki niedzielne, czyli: Zbiór nowych powieści.“

Dnia 14. Stycznia umarła w Paryżu niejaka panna Lardant, zostawiwszy spadek wynoszący około 500,000 fr. Testamentem uczyniła kilka zapisów, lecz nie mianowała dziedzica ogólnego i tylko exekutorem ostatniéj woli swojéj wyznaczyła jednego z krewnych w 5. stopniu. Ten ostatni żądał natychmiast zdjęcia pieczęci ze sprzętów i ruchomości zmarłéj; atoli Sędzia Pokoju zdecydował, iż te mają pozostać opieczętowanemi do dwóch miesięcy, gdyż mu wiadomo, iż zmarła ma brata stryjecznego, osiadłego w Rossyi, nazwiskiem Loir, który przypominał się jéj listownie przed 4ma laty, i który za pośrednictwem Ministerstwa spraw zagranicznych do objęcia tego spadku wezwanym będzie. (Tyg. Pet.)

Dzienniki Paryzkie doniosły, że Panna Lenormand, sławna kabalistka tamtejsza, ma zamiar porzucić sztukę wróżenia. Umiejętność swoję i gabinet kabalistyczny miała sprzedać pewnéj młodéj damie hiszpańskiéj za 200,000 fr.

Pan Sochet, oficer od inżynierów francuzkich, odkrył nie dawno sposób robienia wodę morską zdatną do picia. Minister marynarki wydał rozkaz, doświadczać w wielkiéj ilości tego dla żeglugi tak niezmiernie korzystnego wynalazku. Temu samemu oficerowi także winna Francya urządzenie takich pieców, w których można chleb piec przy ogniu samych tylko węgli kamiennych, a chléb z takiego pieca jest równie smaczny, jak gdyby był zwyczajnym sposobem i w zwyczajnym piecu pieczony. Piece Socheta są bardzo używane we Francyi.

Przed 20 laty przybył do Benares podeszły już Grek, imieniem Dymitr Galanos, w chęci zajmowania się literaturą sęskrycką. Był jednym z tych nie wielu Europejczyków, którzy w samém mieście tém mieszkali. Miano go z początku za agenta politycznego, lecz rząd przekonał się wkrótce, że cel, do którego się przyznawał, był istotnym jego pobytu. Z niezmierną gorliwością poświęcił się zamierzonéj nauce i za pomocą braminów, mimo podeszłego wieku, robił w niéj znaczne postępy. Mnóstwo dzieł przełożył z języka sęskryckiego na grecki, lecz nic nie drukował, do czego zresztą mało miał w Indyach sposobności. Nikt nie wiedział, jakie były dalsze plany jego, bo mało pokazywał się w towarzystwach europejskich. Umarł zeszłego roku w Benares w 74. roku życia i zostawił bardzo wiele rękopismów, które, celem wydania ich, złożone będą zapewne w któréj z bibliotek europejskich. (Z listu prywatnego z Kalkuty umieszczonego w dziennikach.)

O rozpłodzeniu rośliny aracacha zwanéj.

Doświadczenia, które w Montpellier, Genewie i Fromont czyniono z sadzeniem rośliny zwanéj aracacha, a którą w Kolumbii tak dla jéj smaku, jak i dla tego, że jest bardzo lekką do strawienia, nad kartofle przenoszą, miały wypaść pomyślnie, jak pisze dziennik Recueil industriel, tak, że jest nadzieja, iż ta użyteczna roślina w południowych departamentach Francyi aklimatyzowaną zostanie. Aracacha rośnie wprawdzie w Ameryce pod zwrotnikami, atoli w okolicach, leżących tak wysoko, iż ich średnia temperatura nie przenosi 18° R. Około Bogoty, któréj średnia temperatura także tylko 18° R. wynosi, sadzą roślinę tę w lekkiéj ziemi, w któréj jeden krzak od drugiego znajduje się oddalony od 15 do 18 calów. Gdy korzenie téj rośliny nad ziemię wyjdą, tak z niemi postępować należy jak z kartoflami, to jest: ogartywać je. Kwiat ścinany być powinien, ponieważ łodyga nie kwitnąc wydaje lepsze i dorodniejsze owoce. Anglicy chcą także probować sadzić roślinę aracachy, ale wątpić należy!, czy będą tak szczęśliwi, jak Francuzi, ponieważ mgły i wilgoć tak w powietrzu, jak i w ziemi nie zdają się sprzyjać tam téj roślinie. Klimat włoski byłby dla niéj daleko lepszy. (Rozm. Lw.)

(Dodatek.)

Dodatek do Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego Nr. 58.
(Z dnia 10. Marca 1834.)

(Nadesłano.)

Koncert Pana Walter. — W małéj liczbie praktycznych wirtuozów muzykalnych, rodaków W. Xięstwa Poznańskiego, dających się słyszeć publicznie, niepospolite Pan Walter zajmuje miejsce. Kiedy jeden z naszych ziomków ubiega się dziś na obcéj ziemi o palmę z Kalkbrennerami, drugi z Rombergami, a jednego jak drugiego piękny talent stał się źródłem wsparcia dla nieszczęśliwych, Pan Walter znajdując się dziś pośród nas, zręczną grą swoją na flecie, na tym zgrzybiałych czasów Izydy sięgającym instrumencie, przypomina nam Dulonów, Voglów, Burawów, Gabryelskich, Wolframów, w których godnie wstępując ślady, jednych już prawie dorównywa, drugich przesciga. Był on tu niegdyś mistrzem kapeli brygady artyleryi. Po rozwiązaniu jéj przepędził lat kilka w Danii, Szwecyi i Rossyi, skąd powróciwszy przed dwoma laty, dał tu koncert w czasie S. Jańskim, na którym rzęsisto zyskał oklaski publiczności i został uczczony pięknym wierszem w tutejszéj gazecie niemieckiéj. Odtąd bawiąc na łonie rodzeństwa nad Obrą, bardzo się wydoskonalił na swoim, z wielu miar niewdzięcznym instrumencie, a można powiedzieć zrobił przez ten czas olbrzymi postęp, czego dowiódł w wczorajszym koncercie. Zamiast zapowiedzianego wydrukowanym już przed probą afiszem koncertu Gabryelskiego, który nie obiecywał zaspokoić dostatecznie słuchaczów, grał Pan W. koncert Koehlera. *Solo* pierwsze zaczyna się bardzo przyjemnie i przypomina mile śpiew polski, do którego, jak się zdaje, myśl podało; jest bowiem dawniejsze od śpiewu. Odegrał je Pan W. z zupełną wiernością, godną kompozytora. Przebiegł bardzo zręcznie skalę chromatyczną z przynależném zachowaniem *con fuoco* i z dokładném cieniowaniem przez oddanie w całém znaczeniu wyrazu *crescendo* i *decrescendo* i orkiestra dopełniła szczególniéj w tém miejscu swojéj powinności. Koncert ten tworząc jednę całość, bez przerwy przechodzi od ostatniego *tutti* do *Adagio E dur*, które, jak jest bardzo proste, tak tém większéj wymaga słodyczy, jaką szczególniéj spostrzegaliśmy u Dulona i Burowa, mianowicie u pierwszego; lecz znawcy przypomną sobie, iż artyści ci pozbawieni byli wzroku; bardziéj więc instrument ten na nich działał, a oni swojemi uczuciami z równą mocą na uczucia słuchaczów działali. Kończy się koncert *Allegrettem* z pierwszego tonu, w którém przejście w *Es dur*, z tego w *C mol*, prowadząc znowu do *C dur*, bardzo przyjemnie zajmuje. — Po pierwszém *tutti* w tém miejscu wpada raptownie zaraz urywkowe *Solo*, gdzie orkiestra uwiedziona zapewne zbyteczną krótkością *tutti*, za mocno towarzysząc uczyniła *Solo* niezrozumiałém, a powiedziałbym, zagłuszyła je całkiem, lecz takie ustyrki zdarzają się i w największych miastach i to pod papierową buławą generalnych mistrzów muzyki. Ku końcowi zaszkodziła także orkiestra zręcznemu przebiegnieniu tryolek, za nadto pospiesznem akompaniowaniem. Cały koncert udał się w ogólności dobrze i zaostrzył słuchaczów ciekawość na następujący polonez Gabryelskiego, z koncertu 3go (*G dur*). Grał Pan W. *Adagio* (*D dur*), w którym basetla także znaczną omyłkę przez pośpiech swój popełniła. Polonez następujący udał się nad spodziewanie i powszechnym oklaskiem został uwieńczony. Pierwsze *Solo* z wielką akuratnością odegrane, kończy się, po chromatycznym przebiegu od dołu do góry, fermatą na najwyższém *G*, które Pan W. nie dosyć długo wytrzymał, i bardzo słusznie, gdyż brzmiało za nisko, skąd powstawała niejaka *harmonia discors*. Obeznany z naturą tego instrumentu wie skąd takie disharmonie pochodzą, nieznawca najczęściéj wcale ich nie spostrzega. Drugie *Solo* pełne uroczej śpiewności, wymaga całéj delikatności grającego; przechodzi stakatami *piano* do *forte* w dwa razy wiązanych notach górnych tonów, pomiędzy któremi odzywają się w każdéj ćwierci taktu tryolki w dolnych tonach. To miejsce udało się bardzo pięknie, i orkiestra zwłaszcza przy trylerze na górném *Cis* rozwiązała bardzo dobrze swoje zadanie; miejsce to jest bowiem prawie najkrytyczniejsze w akompaniowaniu. Jeszcze piękniéj oddał Pan W. na swym dziewięcioklapowym flecie przedostatnie *Solo*, które się dwa razy powtarza, raz *forte* drugi raz *piano* w podwójnych tryolkach, gdzie w każdym takcie przypadają trzy tony w odbitkach górnych na piętnaście nót w dolnych tonach. Miejsce to czarownym sposobem działa na umysł słuchaczów i tonem swoim *E mol* bardzo wynagradza grającego. Akompaniowanie smyczkowych instrumentów przez cały ciąg *pizzicato* domierzyło ogółu. Ostatnie *Solo* najprzód w szóstkach *legato*, potém z odbitkami jednéj noty na ćwierć taktu, następnie znowu tylko *legato* w bardzo trudnych tonach np. *e — g — b — cis — his — cis* zdołu, i zaraz znowu z góry, a nakoniec w samych oktawach chromatycznych i tryolkach, nie zostawiało nic do życzenia, chyba żeby je Pan W. był powtórzył, ale do powtórzenia tak zawiłego miejsca podobnoby oddechu nie starczyło. — W introdukcyi do bardzo pięknych waryacyi Maurera (*G dur*) *Adagio*, słyszeliśmy z nadzwyczajną czystością najwyższe *h* (trzecie, bo flet Pana W. zaczyna się od *c*, a przecież mamy już dziś flety od dolnego *g*; na takim więc byłoby 4te *h*). *Tema poco allegretto* bardzo przyjemne, równie jak waryacye bardzo zajmujące. Szczególniéj 2ga waryacya (*rivoluto*) w trzy razy wiązanych notach to *legato* to *staccato*, równie jak 3cia w samych prawie decymach, oktawach, przeskocznych tercyach i podwójnych oktawach w dwarazy wiązanych notach i tryolkach, to samo 4ta waryacya *lento expressivo* (*G mol*) przewyższyła oczekiwania referenta pod względem trudności, jakich tu pełno. Piąta waryacya *con moto*, będąca niejako zebraniem trudności ze wszystkich poprzednich waryacyy, jest to prawdziwie muzykalna charybdis, ale też można tu nieledwie powiedzieć, że akompaniowanie na początku i na końcu (*coda*) téj waryacyi ledwie koncertystę chcącego uniknąć *Charybdy* nie wrzaciło w *Scyllę*. Radzilibyśmy Panu W. żeby swoje koncerta kończył takiemi rzeczami jak polonez Gabryelskiego. — Do szczegółów koncertu należał także koncert L. Maurera na skrzypce (*A dur*), który jeden z tutejszych artystów dramatycznych, Pan Haensel, pominąwszy mniejsze uchybienia, które nie zdawały się z jego winy pochodzić, odegrał bardzo dobrze i przypomniał nam grę Pana Masas. Szczególniéj finał, jak się referentowi zdawało, z tematu hiszpańskiego *Bolero*, udał się wybornie Panu H. i przyjemnie objął się o uszy słuchaczów. Ton jego instrumentu nie zdawał się być dosyć mocnym i pełnym. — Artykuł ten ma sobie referent za powinność, zakończyć uwagą, iż Pan Walter sobie samemu winien całe wykształcenie w muzyce w któréj się wciąż gorliwie doskonali, i że mu główněj brakuje podpory, to jest wielkiego palca u lewéj ręki, który utracił skutkiem pomsty obrażonego honoru dla czego skazujący palec téj ręki musi utracony palec zastąpować w poruszaniu klapy *B.* na przeciwną stronę przeniesionéj.

Życzyć należy Panu W. lepszych powodzeń w dalszych jego podróżach muzykalnych, tém bardziéj że dzisiejsze czasy nie bardzo sprzyjają najcelniejszym nawet artystom. — Poznań, dnia 4. Marca 1834.

E., *miłośnik fletu.*

OBWIESZCZENIE

Dyrekcyi Generalnéj Ziemstwa w Poznaniu.

Rozkazem gabinetowym z dnia 11. Lutego r. z. (Nr. 2. Zbioru Praw 1833.) ustanowionem zostało postępowanie, zachować się mające przy losowaniu listów zastawnych, w stósunku towarzyskim do funduszu umorzenia ściągnąć i na zawsze z obiegu publicznego usunąć się mających. W celu więc wykonania tego Najwyższego rozporządzenia, zostały

1) nasamprzód wyjęte numera listów zastawnych, w funduszach ziemskich znajdujących się i 1,528,000 Tal. wynoszących, które przy zachowaniu stósunku towarzyskiego, na zawsze funduszowi umorzenia przekazane być mają;

2) wypośrodkowano te numera listów zastawnych, w obiegu publicznym znajdujących się, które dla zupełnego wyrównania opłat, z każdego dominium do funduszu umorzenia już wniesionych i w następnych latach wnieść się mających, potrzebne są; następnie zaś wybrano numera, na summę 502,975 Tal., którą poprzednio przez losowanie do funduszu umorzenia ściągnąć wypada.

Ad 1. Stósownie do załączonego tu wykazu znajdowała się już w funduszach Ziemstwa summa 645,675 Tal. co do dóbr szczególnie wymieniona, która z zachowaniem stósunku towarzyskiego, w miarę opłaconego przez każde dominium procentu umorzenia, na zawsze z obiegu publicznego usuniętą być ma.

Listy więc te zastawne 645,675 Tal. wynoszące, zostały w terminach dnia 3. i 8. m. b. za przybraniem delegowanych Kommissarzy, Król. Regencyi i Najwyższego Sądu Appellacyjnego, remarką §. 313. Ordynacyi Kredytowéj przepisaną i podpisem Kommissarzy opatrzone, następnie przecięte, zapakowane i opieczętowane, wkońcu zaś w żelaznéj szafie w lokalu kassowym zachowane. Kupony zaś do tych listów zastawnych należące spalone zostały.

Ad. 2. Losowanie pierwsze powyż rzeczonych listów zastawnych, uskuteczniono w dniu 30. Grudnia r. z., w którym przez wyciągnienie numerów, 90,000 Tal. wypowiedziano; obwieszczenie z dnia powyższego obejmuje bliższe o tém data.

Dalszy ciąg tego losowania tak długo w następnych wersurach trwać będzie, dopóki wszystkie już wybrane numera listów zastawnych wyciągnione nie zostaną; poczém w równy sposob dalsze wybranie numerów i losowanie listów zastawnych do funduszu umorzenia ściągnąć się mających, nastąpi.

Poznań, dnia 17. Lutego 1834.

Generalna Dyrekcya Ziemstwa.

WYKAZ

znajdujących się w funduszu umorzenia na zawsze z obiegu publicznego usuniętych i w d. 3. i 8. Lutego 1834. skassowanych listów zastawnych z kuponami od Bożego narodzenia 1833.

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
1	Bojanowo stare	Kościan	3000
2	Baszkowo	Krotoszyn	12,050
3	Boguszyn	Pleszew	100
4	Broniszewice	dito	3275
5	Będzieszyn	Odalanow	525
6	Bieniewo	dito	550
7	Bednary	Szroda	775
8	Brudzewo	Września	2350
9	Babin	Szroda	1600
10	Bielewo	Kościan	1400
11	Bożejewo	Szroda	75
12	Bolechowo	Poznań	1025
13	Biezdrowo	Szamotuły	2800
14	Boczków I. i II.	Odalanow	50
15	Bożejewice	Szubin	300
16	Brody	Buk	2175
17	Borzęciczki	Krotoszyn	6175
18	Belencin	Babimost	225
19	Bolewice	Buk	2425
20	Bielawy	Wągrowiec	25
21	Bieganowo	Września	1175
22	Bobrowniki B.	Ostrzeszow	525
23	Brodnica	Szrem	750
24	Bronowo	Pleszew	275
25	Boszków	Kościan	250
26	Budziszewo	Oborniki	1100
27	Biechowo	Września	125
28	Belencin	Wschowa	1600
29	Bojanice	dito	50
30	Babimost	Babimost	1600
31	Babin	Września	500
32	Baborowo	Oborniki	750
33	Bardo	Września	1000
34	Bieganowo	Szroda	500
35	Chocicza	Pleszew	1100
36	Chobienice	Babimost	3825
37	Chraplewo	Szubin	1000

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
38	Czekanów	Odalanow	1150
39	Czerlino	Wągrowiec	250
40	Cerekwica	Pleszew	1650
41	Chełmno	Szamotuły	1050
42	Cerekwica	Wągrowiec	1250
43	Chlebowo	Gniezno	275
44	Chludowo	Poznań	2250
45	Czarnotki	Szroda	2025
46	Cykowo	Kościan	1400
47	Chwalencin	Pleszew	475
48	Chlewo	Ostrzeszow	200
49	Chyby	Poznań	275
50	Chudzice	Szroda	200
51	Chaławy	Szrem	500
52	Chełkowo i Karmin	Kościan	200
53	Czesławice	Wągrowiec	1500
54	Charcice	Międzychód	25
55	Chlastawy	Międzyrzecz	50
56	Czerniejewo	Gniezno	4725
57	Chalin	Międzychód	125
58	Czeszewo	Wągrowiec	1100
59	Czeluścin	Krobia	1425
60	Chraplewo	Buk	2075
61	Chrząstowo	Szrem	250
62	Czachury	Odalanow	50
63	Cerekwica	Oborniki	500
64	Czachorowo	Krobia	1050
65	Chrzanowo	Pleszew	100
66	Dębowałęka I.	Wschowa	1575
67	Dębowałęka III.	dito	550
68	Dłusko	Międzychód	1850
69	Długie	Wschowa	1950
70	Droszew	Pleszew	300
71	Dupin	Krobia	1925
72	Dzwonowo	Wągrowiec	250
73	Dobrzyca	Krotoszyn	3500
74	Dąbrowa	Babimost	1500
75	Działyń	Gniezno	3025
76	Drzązgowo	Szroda	125
77	Dzierżążnik	Ostrzeszow	1300
78	Doruchowo	dito	2750
79	Dzienczyn	Krobia	1025
80	Dziewierzewo	Wągrowiec	1350
81	Dąbrowa	dito	975
82	Dombrowka	Poznań	1975
83	Dombrowka Lud.	Oborniki	675
84	Dombrowka	Międzyrzecz	1300
85	Gołaszyn	Wschowa	2175
86	Gronowko	Kościan	3150
87	Gorzuchowo	Gniezno	1325
88	Gołaszyn	Oborniki	250
89	Gałowo	Szamotuły	5925
90	Golęcin	Poznań	50
91	Grudzielec	Pleszew	1275
92	Gay	Szamotuly	1000
93	Gorzyczki	Kościan	2000
94	Góra	Poznań	1000
95	Gołuń	Szroda	250
96	Gołębin	Kościan	3500
97	Gozdzichowo	dito	50
98	Grobia albo Bucz	dito	2100
99	Grabowo	Września	2150
100	Gostkowo	Krobia	100
101	Głuchowo	Kościan	1650
102	Gronowo	dito	4400
103	Grojec	Babimost	200
104	Gembice	Krobia	1225
105	Gościeszyn	Babimost	2200
106	Głuszyn	Poznań	675
107	Gądki	Szrem	575
108	Grodzisk	Pleszew	2000
109	Gogolewo	Krobia	3000
110	Grabianowo	Szrem	1000
111	Gogolewo	dito	2050
112	Goray	Międzychód	2250
113	Grodziszczko	Szamotuły	1050
114	Gnuszyn	dito	125
115	Grzybowo Wódki	Gniezno	300
116	Głuponie	Buk	1000
117	Grembanin	Ostrzeszow	2250
118	Grzebienisko	Szamotuły	500
119	Golęczewo	Poznań	25
120	Godzientowy	Ostrzeszow	1000
121	Gorzewo	Oborniki	125
122	Golenia	Pleszew	700
123	Golimowo	Gniezno	250
124	Gorazdowo	Września	50
125	Gowarzewo	Szroda	1100
126	Gorzno	Wschowa	1000
127	Górki dąbskie	Szubin	850
128	Gola	Krobia	1700
129	Grab	Pleszew	500
130	Grabonóg	Krobia	825
131	Głembokie	Szroda	450
132	Graboszewo kościelne	Września	1025
133	Gonice	dito	675
134	Głożewo	Międzyrzecz	125
135	Gorówko	Gniezno	125
136	Gwiazdowo	Szroda	275

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
137	Gostyn II.	Krobia	1725
138	Gurowo	Gniezno	350
139	Gałązki wielkie	Pleszew	200
140	Jutrosin	Krobia	1475
141	Iwno	Szroda	3000
142	Jaromierz	Babimost	2525
143	Jankowo	Gniezno	500
144	Jarocin	Pleszew	5000
145	Jurkowo	Kościan	1500
146	Izdebno	Międzychód	200
147	Jarogniewice	Kościan	1525
148	Januszewo	Szrem	800
149	Jankowice	Poznań	25
150	Jarosławice	Szroda	1050
151	Jabkowo	Wągrowiec	25
152	Izdebno	Mogilno	100
153	Jeżewo	Szrem	2875
154	Janowiec	Wągrowiec	1225
155	Konarskie	Szrem	950
156	Kleszczewo	Wschowa	50
157	Kuszewo	Wągrowiec	300
158	Komorowo	Szamotuły	750
159	Karczewo	Kościan	4150
160	Konary	Krobia	1200
161	Koryta	Krotoszyn	1025
162	Kretkowo	Września	4025
163	Kołaczkowo	Gniezno	1000
164	Krzyżanowo	Szrem	1000
165	Kadzewo	dito	1250
166	Kokoszki	Krobia	150
167	Kotowiecko	Pleszew	300
168	Kossowo	Krobia	1525
169	Kemblowo	Września	1000
170	Konarzewo	Krobia	600
171	Kazmierz	Szamotuły	3100
172	Koninko	dito	1000
173	Kierzno	Ostrzeszow	1000
174	Kotowo	Buk	1250
175	Kopanica	Babimost	650
176	Konarzewo	Poznań	2475
177	Kunowo	Szamotuły	100
178	Kowalska wieś	Szroda	500
179	Kołybki	Wągrowiec	325
180	Kopanin	dito	1000
181	Krocz	Czarnkow	1500
182	Kurnik	Szrem	10625
183	Konojad	Kościan	100
184	Karna	Babimost	2100
185	Knyszyn	Poznań	700
186	Korzkwy	Pleszew	300

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
187	Konino	Buk	1100
188	Kowalewo	Chodzież	175
189	Kotusz	Kościan	375
190	Koszuty	Szroda	575
191	Kosieczyn	Międzyrzecz	2000
192	Kiszkowo	Gniezno	575
193	Koźmin	Krotoszyn	12300
194	Kęszyce	Odalanow	1100
195	Kanino	Poznań	25
196	Kobylepole	dito	1100
197	Krzyżanki	Krobia	700
198	Kolno	Międzychód	1625
199	Kuklinowo	Krotoszyn	2250
200	Kamieniec	Kościan	125
201	Kajewo	Pleszew	400
202	Kempa	Szamotuły	500
203	Kąkolewo	Wschowa	1600
204	Krzesiny	Poznań	500
205	Komorze	Września	2525
206	Kwilcz	Międzychód	2350
207	Kornatowice	dito	1000
208	Kuczkowo	Pleszew	600
209	Kotarby	dito	275
210	Lwowek	Buk	5125
211	Lewice	Międzyrzecz	1850
212	Ludomy	Oborniki	4375
213	Łosiniec	Wągrowiec	600
214	Lubikowo	Międzychód	1200
215	Lipnica	Szamotuły	1000
216	Lezionna	Odalanow	1100
217	Lubowice	Gniezno	25
218	Lubosina	Szamotuły	450
219	Ligotta	Ostrzeszow	525
220	Łabiszynek	Gniezno	1125
221	Łęg	Pleszew	500
222	Łukowo	Oborniki	75
223	Linie	Buk	1000
224	Łężce	Międzychód	1000
225	Lubin	Kościan	25
226	Lubosz	Międzychód	1000
227	Lulin	Oborniki	25
228	Łukowo	Wągrowiec	100
229	Leśniewo	Gniezno	75
230	Lubonia	Wschowa	550
231	Lewkowo	Odalanow	1525
232	Linowiec	Mogilno	600
233	Łomnica	Międzyrzecz	3350
234	Lubowice małe	Gniezno	175
235	Łubowo	dito	100
236	Miaskowo	Kościan	50

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.	Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
237	Malczewo	Gniezno	3000	287	Ossowice	Mogilno	200
238	Mikołajewice	dito	2650	288	Ottorowo	Szamotuły	3275
239	Międzylisie	Wągrowiec	450	289	Ostrowieczno	Szrem	1000
240	Małpin	Szrem	1300	290	Owinsk	Poznań	1750
241	Marcinkowo górne	Mogilno	300	291	Ossowo	Września	100
242	Mierzewo	Gniezno	200	292	Obiezierze	Oborniki	1950
243	Mielęcin	Ostrzeszow	1900	293	Obiecanowo	Wągrowiec	225
244	Morownica	Kościan	2125	294	Otusz	Buk	900
245	Marszewo	Pleszew	3000	295	Ossowo	Kościan	500
246	Markowice	Szroda	575	296	Ostrowo	Września	150
247	Murzynowo borowe	dito	775	297	Orpiszewko	Pleszew	500
248	Modliszewko	Gniezno	750	298	Olszyna	Ostrzeszow	1600
249	Miedzianowo	Odalanow	50	299	Oporzyn	Wągrowiec	75
250	Miłosław	Września	5350	300	Oporowo	Wschowa	1450
251	Mszyczyn	Szrem	2100	301	Olszowo B.	Ostrzeszow	100
252	Mączniki	Odalanow	50	302	Orchowo	Mogilno	1575
253	Międzychód	Szrem	650	303	Opatow	Ostrzeszow	1225
254	Mórka	dito	1000	304	Ostrowite Trzem.	Mogilno	100
255	Mieleszyn	Gniezno	1350	305	Obra	Babimost	2750
256	Mystki	Szroda	175	306	Podlesie wysokie	Wągrowiec	500
257	Młodzikowo	dito	275	307	Przybynia	Wschowa	1200
258	Modliszewo	Gniezno	75	308	Przygodzice	Odalanow	14050
259	Myszkowo	Szamotuły	1000	309	Przedborowo	Ostrzeszow	1650
260	Marszałki	Ostrzeszow	1000	310	Pakosław	Krobia	5850
261	Machcin	Kościan	1100	311	Popowo niemieckie	Kościan	1850
262	Michalcza	Gniezno	400	312	Pniewy	Szamotuły	1175
263	Murzynowo leśne	Szroda	50	313	Pudliszki	Krobia	3700
264	Myślniewo	Ostrzeszow	1250	314	Pomarzanowice	Szroda	1000
265	Mamoty	Pleszew	150	315	Poniec	Krobia	2150
266	Mieszkowo	dito	2750	316	Przystanki	Szamotuły	675
267	Nowydwór	Międzyrzecz	750	317	Pomiany	Ostrzeszow	1250
268	Nojewo	Szamotuły	1800	318	Pigłowice	Szroda	700
269	Nowemiasto n. W.	Pleszew	4450	319	Płaczkowo	Krobia	100
270	Nowiec	Szrem	1475	320	Parczewo	Odalanow	1000
271	Ninino	Oborniki	500	321	Psarskie	Szamotuły	2100
272	Nekla	Szroda	3400	322	Potulice	Wągrowiec	2100
273	Nieświastowice	Wągrowiec	750	323	Przysieka	dito	100
274	Niemczyn	dito	2350	324	Piotrowo (Syp)	Szrem	125
275	Niepart	Krobia	3400	325	Przytoczna	Międzychód	2000
276	Nieczajna	Oborniki	1000	326	Piotrowo (Wolff)	Szrem	525
277	Niepruszewo	Buk	925	327	Pawłowice	Wschowa	1450
278	Nieszawa	Oborniki	25	328	Parniątkowo	Poznań	925
279	Niemierzewo	Międzychód	750	329	Powodowo	Babimost	525
280	Napachanie	Poznań	1000	330	Ptaszkowo małe	Buk	450
281	Niegolewo	Buk	1525	331	Pakosław	dito	1000
282	Ossowasin średnia	Wschowa	375	332	Pijanowice	Krobia	500
283	Ossowasin górna	dito	400	333	Popowko	Oborniki	2000
284	Olbrachcice	dito	550	334	Popowo Ignacewo	Gniezno	100
285	Oczkowice	Krobia	2625	335	Pomarzany kościelne	dito	25
286	Osiek	dito	2600				

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
336	Pomarzanki	Wągrowiec	500
337	Piotrkowice	dito	25
338	Paryż	dito	250
339	Pawłowo	Pleszew	550
340	Parzenczewo	Kościan	700
341	Parsko	dito	550
342	Posadowo	Buk	1000
343	Przysieka niem.	Kościan	1100
344	Popowo polskie	dito	500
345	Parusewo	Września	850
346	Pruchnowo	Chodzież	2050
347	Podolin	Wągrowiec	575
348	Pieruszyce	Pleszew	750
349	Pucołowo	Szrem	175
350	Potrzonowo	Oborniki	950
351	Piątkowo czarne	Szroda	750
352	Przylepki	Szrem	675
353	Pożarowo	Szamotuły	1250
354	Rokossowo	Krobia	3625
355	Rybno	Gniezno	1350
356	Ruchocinek	dito	250
357	Recz	Wągrowiec	100
358	Rogaczewo małe	Kościan	1525
359	Raków	Ostrzeszow	1000
360	Rokitnica	Poznań	1300
361	Raszkowo	Odalanow	3525
362	Rogaszyce	Ostrzeszow	2325
363	Ruszków	Wągrowiec	1350
364	Radojewo	Poznań	300
365	Rudki	Szamotuły	650
366	Radomicko	Kościan	50
367	Rostworowo	Poznań	750
368	Rudniczysko	Ostrzeszow	225
369	Rożnowo	Oborniki	700
370	Ruszkowo	Wągrowiec	50
371	Ryczywół	Oborniki	150
372	Rosnowo	Poznań	200
373	Rojów	Ostrzeszow	1225
374	Radlin	Pleszew	6300
375	Rossoszyce II.	Odalanow	500
376	Rzegnowo	Gniezno	25
377	Rogowo	Krobia	525
378	Racadowo	Pleszew	400
379	Redgoszcz	Wągrowiec	2000
380	Rusko	Pleszew	2275
381	Redkowo	Szubin	1000
382	Swidnica II.	Wschowa	1000
383	Swidnica I.	dito	1500
384	Smiełowo	Szamotuły	100
385	Staręzyn	Wągrowiec	50
386	Sobota	Poznań	1000
387	Sanniki	Szroda	875
388	Strzyżewo	Krotoszyn	250
389	Szkudły	Pleszew	600
390	Strzyżewo	Ostrzeszow	2850
391	Szypłowo	Pleszew	1025
392	Sędzino	Szamotuły	3050
393	Słupia wielka	Szroda	1150
394	Smuszewo	Wągrowiec	550
395	Szczury	Odalanow	1100
396	Sarbinowo	Krobia	550
397	Sokolniki małe	Szamotuły	500
398	Skoki	Wągrowiec	1250
399	Stawiany	dito	1000
400	Skoroszewice	Krobia	25
401	Strykowo	Poznań	1350
402	Sulencin	Szroda	1725
403	Sadowie	Odalanow	200
404	Starkowiec	Krotoszyn	1250
405	Szymanowo	Szrem	1325
406	Sośnica	Krotoszyn	875
407	Stanisławowo	Września	50
408	Sobiesiernie	Gniezno	800
409	Starogród	Krotoszyn	375
410	Sepno	Kościan	200
411	Strzeszki	Szroda	50
412	Słopanowo	Szamotuły	1000
413	Szczepowice	Kościan	450
414	Sierniki	Wągrowiec	1625
415	Sielec	dito	25
416	Swiątkowo	dito	125
417	Studzieniec	Oborniki	50
418	Sędziwojewo	Września	825
419	Sokolniki wielkie	Szamotuły	1000
420	Szklarka	Ostrzeszow	1375
421	Sołacz	Poznań	75
422	Słupia	Ostrzeszow	1200
423	Stempuchowo	Wągrowiec	2150
424	Skrzetuszewo	Gniezno	200
425	Szymankowo	Oborniki	325
426	Sieroszewice	Odalanow	1000
427	Szczodrowo	Kościan	150
428	Szczepankowo	Szamotuły	500
429	Staw	Września	500
430	Srebrnegórki	Wągrowiec	1000
431	Stołężyn	dito	100
432	Smolice	Krobia	1875
433	Skąpe	Września	500
434	Szmigel	Kościan	2000
435	Szamotuły	Szamotuły	3425

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
436	Szelejewo	Krotoszyn	3150
437	Sliwniki	Odalanow	800
438	Sobótka	Pleszew	2725
439	Spławie	Poznań	1350
440	Suchorzewo	Pleszew	700
441	Tokarzew	Ostrzeszow	1200
442	Tarchalin	Krobia	500
443	Trzcielino	Poznań	25
444	Tarnowo	dito	1000
445	Trzuskotowo	dito	2000
446	Trzcinnica	Ostrzeszow	2600
447	Tulce	Szroda	850
448	Tuczemp	Międzychód	1100
449	Turostowo	Gniezno	625
450	Trzciel	Międzyrzecz	3200
451	Tuchorze	Babimost	2025
452	Trzebowo	Krotoszyn	200
453	Torzeniec	Ostrzeszow	1300
454	Tłoki	Babimost	400
455	Umultowo	Poznań	500
456	Uzarzewo	Szroda	250
457	Ustaszewo	Wągrowiec	275
458	Wilcza	Pleszew	1700
459	Września	Września	9000
460	Wierzenica	Poznań	25
461	Wydzierzewice	Szroda	1000
462	Wierzeja	Szamotuły	725
463	Weszkowo	Krobia	1525
464	Wolenice	Krotoszyn	1000
465	Witkowo	Gniezno	4050
466	Wilkonice	Krobia	1000
467	Wrączyn	Poznań	2300
468	Wełna	Oborniki	1075
469	Wierzonka	Poznań	2025
470	Wróblewo	Szamotuły	1250
471	Wargowo	Oborniki	1250
472	Włościejewki	Szrem	1000
473	Wiry	Poznań	1900
474	Wierzchaczewo	Szamotuły	450
475	Wierzbno	Międzychod	1000
476	Wieczyn	Pleszew	850
477	Węgierskie	Szroda	225
478	Wieszczyczyn	Szrem	1250
479	Węgry II.	Odalanow	125
480	Wiekowko	Gniezno	100
481	Wysoka	Wągrowiec	550
482	Wiatrowo	dito	25
483	Wilkowo	Szamotuły	750
484	Wyciążkowo	Wschowa	575
485	Wieszkowo albo Wilkowo	Kościan	500

Nr.	Nazwisko Dóbr.	Nazwisko Powiatu.	Kwota umorzonego kapitału. Talary.
486	Wysoczka	Buk	150
487	Wrotkowo	Krotoszyn	100
488	Węgierki	Września	1600
489	Winnagóra	Szroda	25
490	Wroniawy	Babimost	1450
491	Wapno	Wągrowiec	775
492	Wojnowo	Oborniki	275
493	Wyganowo	Krotoszyn	1125
494	Wola Xiążęca	Pleszew	1150
495	Wolsztyn	Babimost	2100
496	Więckowice	Poznań	1450
497	Wieruszow	Ostrzeszow	950
498	Włoszanowo	Wągrowiec	475
499	Xiążno	Września	3950
500	Xiążenice	Ostrzeszow	1200
501	Zajączkowo	Szamotuły	1225
502	Zakowo	Wschowa	1000
503	Żytowiecko	Krobia	1925
504	Zalesie	dito	2700
505	Zmysłowo	Krobia	75
506	Zakrzewo	Gniezno	1325
507	Zbyszewice	Chodzież	2525
508	Zielencino	Kościan	75
509	Złotniki	Poznań	1350
510	Żydowo	dito	1000
511	Zberki	Września	100
512	Żurawia	Szubin	1650
513	Zieleniec	Września	475
514	Zembowo	Buk	800
515	Ziemlin	Krobia	700
516	Żerniki	Oborniki	100
517	Żołcz	Gniezno	500
518	Zimnawoda	Pleszew	2500
519	Żelazno	Kościan	450
520	Żegrowo	dito	650
521	Żołkowo	Krobia	1000
522	Złotniki	Wągrowiec	100
523	Żelice	dito	1200
524	Zbąszyn	Międzyrzecz	3250
525	Żerniki	Szrem	900
		Summa . .	645,675

Poznań, dnia 8. Lutego 1834.

Generalna Dyrekcya Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do wiadomości publicznéj, iż tutejszy kupiec Hirsch Damrosz i narzeczona jego Dorota Peltasohn, przez kontrakt

sądowy z d. 7. m. b., wspólność majątku i dorobku w przyszłém ich małżeństwie wyłączyli.

Poznań, dnia 15. Stycznia 1834.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Ponieważ na część, którą Salkim Wolf Lachs modo Michael Wolf Laske do domu w ulicy Żydowskiéj w miejscu pod Nrem 351. położonego ma, w subhastacyi będącą, a sądownie na tal. 4043 sgr. 28 fen. 4 otaxowaną w przeszłych terminach dostateczne licitum nie podano, przeto nowy termin licytacyjny peremtoryczny na

dzień 27. Maja r. b.

o godzinie 10. przed Ur. Sędziem Sądu Ziemiańskiego Helmuth wyznaczonym został. Wzywamy więc kupienia ochotę mających, aby się stawili z oznajmieniem, iż najwięcéj dający w terminie winien złożyć kaucyą 300 talarów.

Taxa i warunki kupna w Registraturze mogą być przejrzane.

Poznań, dnia 30. Stycznia 1834.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Do publicznéj przedaży gruntów do massy spadkowo-likwidacyjnéj oberzysty Augusta Schaefer należących, tu na przedmieściu Sgo Wojciecha leżących, mianowicie:

1) gruntu pod liczbą 105. sądownie na 2,194 tal. 20 gr. 4 f.
2) dito pod liczbą 104. sądownie na 2,192 - 24 - 6 ocenionego i
3) dito pod liczbą 103., który na teraz jeszcze budowanym nie jest i którego wartość dla tego wypośrodkowaną nie została,

wyznaczone zostały termina licytacyjne na

dzień 28. Maja r. b.,
dzień 31. Lipca r. b. i na
dzień 8. Października r. b.,

każdego razu zrana o godzinie 11., z których ostatni peremtorycznym jest. Odbywać się będą w Izbie naszéj instrukcyjnéj przez Deputowanego Assessora Sądu Ziemiańskiego Ur. Beyer. Chęć kupienia mający wzywają się na nie niniejszém. Taxę i warunki kupna w registraturze naszéj przejrzeć można.

Poznań, dnia 10. Lutego 1834.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

AUKCYA.

W poniedziałek dnia 17. m. b. przed południem od godziny 9. do 12. i po południu od godziny 2. do 6. sprzedawanę będą w domu Nr. 431. przy ulicy Szyperskiéj drogą publicznéj licytacyi rozmaite meble, jako to: biorko, szafa, sofy, krzesła, stoły, zwierciadła i t. d., niemniéj różne sprzęty gospodarskie, szory końskie, koła szybowane i bose, jednosprzężajne sanki i 20 ryz papieru kancellaryjnego oberzniętego.

Poznań, dnia 5. Marca 1834.

Castner,
Król. Kommissarz aukcyjny.

— *Wydany na rok* 1834. —

Wykaz cen prawdziwych krajowych i zagranicznych nasion traw, ogrodowizn, leśnych roślin i kwiatów, mogących się nabyć u ogrodnika K. Chr. Monhaupt we Wrocławiu, a który to wykaz odznacza się w roku bieżącym rozmaitością doboru nasion i nadzwyczajną tychże taniością, osobom interessowanym bezpłatnie będzie wydany w xięgarni PP. Heine i Spółki w Poznaniu.

Wszelkie zlecenia, życzący nabyć nasion, zechcą nadesłać wprost do składu nasion we Wrocławiu przy rynku pod Nrem 41.

Przedaż owiec.

W Dominium Hünern, powiatu Wohlawskiego, mila od Wąsosza i Winzig, 2½ mili od Rawicza, są 2 i 3 letnie tryki do przedania. Pochodzą one z czystego gniazda, którego się dochowano z jednéj z trzód Xięcia Lichnowskiego. Tamże znajduje się 200 sztuk maciorek na sprzedaż. Można je teraz, w czasie gdy jagnięta mają, obejrzeć i kupić, a zaraz po stryżce wydane zostaną. Trzoda jest szczególniéj piękna, ma dosadne i zbite runa i składa się z 3—4 letnich owiec. O cenach tryków można się dowiedzieć na miejscu z regestrów, a jeden z urzędników upoważniony jest do sprzedaży ich każdego czasu według tych cen.

Hünern, dnia 28. Lutego 1834.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 6. Marca 1834.	Papierami	Gotowizną
	po	po
Obligi długu państwa . .	98½	98
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	99½	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego. . . .	—	101½
Wschodnio-Pruskie . . .	—	99½
Szląskie	105⅞	105⅜